

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาการเตรียมความพร้อมของธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อรองรับการเข้าเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ.2558 มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 วัตถุประสงค์ คือ วัตถุประสงค์แรก เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์ที่สองศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับของการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และวัตถุประสงค์ที่สามเพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของประเทศไทย โดยผลการศึกษาที่ได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา จากสมาชิกของสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีจำนวน 207 ราย ทำการเก็บตัวอย่างจำนวน 14 ตัวอย่าง และทำการเก็บแบบเฉพาะจงจากหน่วยงานราชการจำนวน 5 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและการกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ แต่ได้รับการตอบแบบสอบถามเพียง 4 หน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานที่ไม่ได้รับการตอบแบบสอบถามคือสำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสาขาของธุรกิจการท่องเที่ยว ลักษณะการดำเนินกิจการ และความเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งผลการศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สรุปผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 51.4 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 47.1 และมีความเข้าใจในระดับน้อย ร้อยละ 3.5

ผลการศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับของการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อ ธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

พบว่า กลุ่มตัวอย่างธุรกิจท่องเที่ยวส่วนใหญ่ อยู่ในสาขาที่พักโรงแรม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29 ลักษณะการดำเนินกิจการเป็นเจ้าของคนเดียว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40 และเจ้าของกิจการเป็นคนไทย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75 จำนวนแรงงานที่ใช้ในกิจการเฉลี่ย คือ 29 คน โดยมีกลุ่มลูกค้าหลักคือลูกค้าชาวไทยและชาวต่างชาติ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 55

ประเทศที่มีศักยภาพในการแข่งขันเชิงธุรกิจการท่องเที่ยวกับประเทศไทยในมุมมองของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดหากมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้แก่ ประเทศมาเลเซีย รองลงมาได้แก่ประเทศสิงคโปร์และฟิลิปปินส์ โดยมีคะแนนรวม 538 495 และ 379 คะแนน ตามลำดับ และประเทศที่มีศักยภาพในการแข่งขันน้อยที่สุดได้แก่ประเทศพม่า โดยมีคะแนนรวม 30 คะแนน

ระดับการแข่งขันของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับประเทศไทยพบว่า ประเทศที่มีระดับการแข่งขันกับประเทศไทยมากเป็นอันดับหนึ่งได้แก่ ประเทศมาเลเซีย มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.66 รองลงมาคือ สิงคโปร์ มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.64 และฟิลิปปินส์ มีระดับการแข่งขันในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.03 และประเทศพม่าเป็นประเทศที่มีระดับการแข่งขันกับไทยอันดับท้ายสุด มีระดับการแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 2.64

ระดับการแข่งขันของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับประเทศไทย จำแนกรายสาขาธุรกิจการท่องเที่ยว พบว่า สาขาธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 4 สาขา จากทั้งหมด 7 สาขา ได้แก่ สาขาบริการนำเที่ยว และจำหน่ายตั๋วโดยสาร สาขาบริการสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพ สาขาที่พักโรงแรม สาขาคมนาคมขนส่ง ทางบก อากาศ ทางเรือ และสาขาอื่นๆเช่น สถานบันเทิง สวมคัมนร้านอาหาร ธุรกิจจัดงานแต่งงาน เป็นต้น มีระดับการแข่งขันกับประเทศมาเลเซียเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์มากที่สุด ตามลำดับ สาขาร้านค้าของที่ระลึก และสาขาภัตตาคารและร้านอาหาร มีระดับการแข่งขันกับประเทศ สิงคโปร์เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์มากที่สุด ตามลำดับ สาขากิจกรรมทางกีฬา และนันทนาการ มีระดับการแข่งขันกับประเทศสิงคโปร์ เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือมาเลเซีย อันดับสามคือ ฟิลิปปินส์และบรูไน มากที่สุด ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างกิจการเจ้าของคนเดียว มีระดับการแข่งขันกับประเทศ มาเลเซียเป็นอันดับหนึ่ง มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.64 รองลงมาคือ สิงคโปร์มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.59 และฟิลิปปินส์มากที่สุดเป็นอันดับสาม มี

ระดับการแข่งขันในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.98 กลุ่มตัวอย่างห้างหุ้นส่วนจำกัด มีระดับการแข่งขันกับประเทศ มาเลเซียเป็นอันดับหนึ่งร่วมกับสิงคโปร์ มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.54 รองลงมาคือ ฟิลิปปินส์ มีระดับการแข่งขันในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.06 และบรูไนมากที่สุดเป็นอันดับสามมีระดับการแข่งขันในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.77 กลุ่มตัวอย่างบริษัทมหาชนจำกัด มีระดับการแข่งขันกับประเทศ มาเลเซียเป็นอันดับหนึ่ง มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 5.00 รองลงมาคือ สิงคโปร์ มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.50 และเวียดนามมากที่สุดเป็นอันดับสาม มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.25 กลุ่มตัวอย่างห้างหุ้นส่วนสามัญ มีระดับการแข่งขันกับประเทศ มาเลเซียและสิงคโปร์ เป็นอันดับหนึ่ง มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 5.00 รองลงมาคือ เวียดนามและฟิลิปปินส์มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.25 และบรูไนและลาวมากที่สุดเป็นอันดับสามมีระดับการแข่งขันในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.75 กลุ่มตัวอย่างบริษัทจำกัด จำกัด มีระดับการแข่งขันกับประเทศ สิงคโปร์ เป็นอันดับหนึ่ง มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.76 รองลงมาคือมาเลเซีย มีระดับการแข่งขันในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.71 และฟิลิปปินส์ เป็นอันดับสามมีระดับการแข่งขันในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.07 และยังพบว่า ประเทศพม่าเป็นประเทศที่มีการแข่งขันกับไทยน้อยสุดมีระดับการแข่งขันอยู่ในช่วง น้อย-ปานกลาง และมีคะแนนเฉลี่ย ต่ำสุด 2.66 สูงสุด 3.00

ระดับการแข่งขันของประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับประเทศไทย จำแนกตามลักษณะการดำเนินกิจการ กลุ่มตัวอย่างเจ้าของกิจการคนไทย มีระดับการแข่งขันกับประเทศ สิงคโปร์ เป็นอันดับหนึ่ง มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 รองลงมาคือ มาเลเซีย มีคะแนนเฉลี่ย 4.65 และฟิลิปปินส์มากที่สุดเป็นอันดับสาม มีคะแนนเฉลี่ย 4.02 และมีระดับการแข่งขันกับประเทศ พม่า น้อยที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.66

กลุ่มตัวอย่างที่มีการร่วมทุนระหว่างชาวต่างชาติกับชาวไทย มีระดับการแข่งขันกับประเทศ มาเลเซีย เป็นอันดับหนึ่ง มีคะแนนเฉลี่ย 4.69 รองลงมาคือสิงคโปร์ มีคะแนนเฉลี่ย 4.54 และฟิลิปปินส์มากที่สุดเป็นอันดับสาม มีคะแนนเฉลี่ย 4.06 และมีระดับการแข่งขันกับประเทศ พม่า น้อยที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.60

ผลการศึกษาอุปสรรค/ข้อจำกัดผลการศึกษาอุปสรรค/ข้อจำกัดที่กลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะได้รับผลกระทบในการดำเนินการทางธุรกิจ ในกรณีที่ประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ระดับของอุปสรรค หรือข้อจำกัดที่กลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะได้รับผลกระทบหากมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในช่วงปานกลางถึงมากที่สุด

ด้านภาษี เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดอันดับแรกที่กลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะได้รับผลกระทบ โดยมีระดับอุปสรรคหรือข้อจำกัดมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.65 รองลงมาคือโครงสร้างพื้นฐาน เป็นอันดับสองกลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะได้รับผลกระทบ มีระดับอุปสรรคหรือข้อจำกัดมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.34 และกฎหมายและข้อบังคับ เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดอันดับสามกลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะได้รับผลกระทบ มีระดับอุปสรรคหรือข้อจำกัดมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.26 นอกจากนี้ยังพบว่าด้านอาชญากรรมและจลาจล เป็นด้านที่กลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะได้รับผลกระทบเป็นลำดับท้ายสุด มีระดับของอุปสรรคและข้อจำกัดปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 2.84

กลุ่มตัวอย่างสาขาการท่องเที่ยวทั้ง 8 สาขา อันประกอบด้วย สาขาบริการนำเที่ยว และจำหน่ายตั๋วโดยสาร สาขาร้านค้าของที่ระลึก สาขาภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาบริการสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพ สาขาที่พักโรงแรม สาขาคมนาคมขนส่ง ทางบก อากาศ ทางเรือ สาขากิจกรรมทางกีฬา และนันทนาการ และสาขาอื่นๆเช่น สถานบันเทิง สมาคมร้านอาหาร ธุรกิจจัดงานแต่งงาน เป็นต้น เดียว คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจ ในกรณีที่ประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านภาษีเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมากที่สุด มีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.50 - 4.86 คะแนน มีเพียงกลุ่มตัวอย่างสาขาบริการนำเที่ยว และจำหน่ายตั๋วโดยสาร เพียงสาขาเดียวที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจ ในกรณีที่ประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับหนึ่งร่วมกับด้านภาษี มีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.54

กลุ่มตัวอย่างสาขาบริการสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพ สาขาคมนาคมขนส่ง ทางบก อากาศ ทางเรือ และสาขาอื่นๆ เช่น สถานบันเทิง สมาคมร้านอาหาร ธุรกิจจัดงานแต่งงาน เป็นต้น คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจ ในกรณีที่ประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับสอง โดยมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมากที่สุด มีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.29 - 4.71 คะแนน

กลุ่มตัวอย่างสาขาที่พักโรงแรม และสาขาภัตตาคารและร้านอาหาร คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจ ในกรณีที่ประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นอันดับสอง โดยมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมากที่สุด มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.55 - 4.42 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างสาขาร้านค้าของที่ระลึก คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจ ในกรณีที่ประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านภาษา

ที่ใช้ในการสื่อสารเป็นอันดับสอง โดยมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมาก มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.18

กลุ่มตัวอย่างสาขาสาขากิจกรรมทางกีฬา และนันทนาการ คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีในประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านกฎหมายและข้อบังคับ และใบอนุญาตการประกอบการต่างๆเป็นอันดับสอง โดยมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมากที่สุด มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.41

กลุ่มตัวอย่างสาขาบริการสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพ สาขาคมนาคมขนส่ง ทางบก อากาศ ทางเรือ และสาขาอื่นๆ เช่น สถานบันเทิง สมาคมร้านอาหาร ธุรกิจจัดงานแต่งงาน เป็นต้น คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีในประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นอันดับสาม โดยมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมากที่สุด มีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.07 - 4.64 คะแนน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างสาขาบริการสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพ สาขาคมนาคมขนส่ง ทางบก อากาศ ทางเรือ คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับสามร่วมกับด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.07 และ 4.64 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างสาขาร้านค้าของที่ระลึก สาขาบริการนำเที่ยว และจำหน่ายตั๋วโดยสาร และสาขาอื่นๆ คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ใบอนุญาตการประกอบการต่างๆเป็นอันดับสาม โดยมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมาก มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.11 4.31 และ 4.33 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างสาขาสาขาบริการนำเที่ยว และจำหน่ายตั๋วโดยสาร สาขาบริการสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพ และสาขาคมนาคมขนส่ง คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเป็นอันดับสาม โดยมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมาก มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.31 4.07 และ 4.64 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างสาขาที่พักและโรงแรม และภัตตาคารและร้านอาหาร คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับสาม โดยมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมากที่สุด มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.32 และ 4.35 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างกิจการเจ้าของคนเดียว คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีในประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านภาษีเป็นอันดับหนึ่ง อันดับสองได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และอันดับสามได้แก่ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และด้านที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบน้อยที่สุดได้แก่ ด้านอาชญากรรมและการฉ้อโกง

ผลการศึกษาอุปสรรค/ข้อจำกัดที่กลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะได้รับผลกระทบในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีในประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำแนกตามลักษณะการดำเนินการ พบว่า

กลุ่มตัวอย่างธุรกิจที่จำแนกตามลักษณะกิจการ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างกิจการเจ้าของคนเดียว กลุ่มตัวอย่างห้างหุ้นส่วนจำกัด กลุ่มตัวอย่างบริษัทมหาชนจำกัด กลุ่มตัวอย่างห้างหุ้นส่วนสามัญ และกลุ่มตัวอย่างบริษัทจำกัดคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีในประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านภาษี เป็นอันดับหนึ่ง โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.50 - 5.00 คะแนน รองลงมาคือด้าน การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดในระดับมากที่สุด มีช่วงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.25-4.75 และด้านอาชญากรรมและการฉ้อโกงเป็นด้านที่กลุ่มตัวอย่างธุรกิจที่จำแนกตามลักษณะกิจการคาดว่าจะได้รับผลกระทบเป็นอันดับท้ายสุด โดยมีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับน้อย-ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.25-3.20

ผลศึกษาอุปสรรค/ข้อจำกัดที่กลุ่มตัวอย่างคาดว่าจะได้รับผลกระทบในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีในประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำแนกตามความเป็นเจ้าของกิจการ พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกิจการที่มีเจ้าของเป็นคนไทย คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีในประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านภาษีเป็นอันดับแรก มีคะแนนเฉลี่ย 4.35 อันดับสองได้แก่ ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน มีคะแนนเฉลี่ย 4.35 อันดับสามได้แก่ ด้านกฎหมายและข้อบังคับ มีคะแนนเฉลี่ย 4.30 และด้านที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบน้อยที่สุดได้แก่ ด้านอาชญากรรมและฉ้อโกง มีคะแนนเฉลี่ย 2.78

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกิจการที่เป็นการร่วมทุนระหว่างชาวต่างชาติและชาวไทย คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุปสรรค/ข้อจำกัดในการดำเนินการทางธุรกิจในกรณีในประเทศไทยเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านภาษีเป็นอันดับแรก มีคะแนนเฉลี่ย 4.66 อันดับสองได้แก่ ด้าน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน มีคะแนนเฉลี่ย 4.54 อันดับสามได้แก่ ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน มีคะแนนเฉลี่ย 4.29 และด้านที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบน้อยที่สุดได้แก่ ด้านอาชญากรรมและฉ้อโกง มีคะแนนเฉลี่ย 3.00

ผลการศึกษาศึกษาการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัด เชียงใหม่ต่อการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของประเทศไทย

พบว่า การเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในมุมมองของผู้ประกอบการเอกชนต่อภาครัฐ ด้านศักยภาพในการแข่งขัน(จัดอบรมภาษา แรงงานทักษะผู้ประกอบการ ฯลฯ) ภาครัฐมีการเตรียมความพร้อมมากที่สุด รองลงมาคือ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค และด้านการประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ การเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในมุมมองของผู้ประกอบการเอกชน พบว่า ด้านการมุ่งเน้นการตลาดไปยังกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ธุรกิจมีการเตรียมความพร้อมมากที่สุด รองลงมาคือการลงทุนเพิ่ม และการหาแหล่งเงินทุนสำรองล่วงหน้า และการขยายความร่วมมือทางธุรกิจการท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศสมาชิกอาเซียน ตามลำดับ

5.1.2 สรุปผลการศึกษาจากหน่วยงานรัฐบาล

สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ มีความเห็นว่า รัฐบาลมีการให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในแง่ของการดำเนินงานและนโยบายต่างๆ ในระดับมาก

สำนักงานแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่ มีความเห็นว่า รัฐบาลมีการให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในแง่ของการดำเนินงานและนโยบายต่างๆ ในระดับปานกลาง

หน่วยงานราชการต่างๆ มีนโยบายให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ดังนี้

1. ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. จัดทำโครงการการพัฒนาบุคลากรในคลัสเตอร์ท่องเที่ยวเพื่อรองรับศูนย์ประชุมนานาชาติเชียงใหม่และการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านการพัฒนาศักยภาพแรงงาน มาตรการ/นโยบาย กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติของภาครัฐ ต่อผู้ประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
4. ให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลการให้บริการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพื่อส่งต่อไปยังสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน/ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน และเครือข่ายเพื่อที่จะได้กำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ
5. ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชนในการส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการพัฒนากำลังแรงงาน

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าหน่วยงานของกรมสรรพากรคือสำนักงานสรรพากรจังหวัด เชียงใหม่ยังไม่มีนโยบายใดๆมาช่วยเหลือผู้ประกอบการ โดยให้เหตุผลว่าต้องรอนโยบายจาก ส่วนกลาง

ผลการศึกษาพบว่ามีเพียงหน่วยงานเดียวคือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ที่คาดว่าไม่น่าจะมีอุปสรรคต่อการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการสาขาธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัด เชียงใหม่ แต่หน่วยงานที่เหลือคาดว่าจะพบกับอุปสรรคดังนี้

1. ความชัดเจนของนโยบายจากกระทรวงต้นสังกัดที่จะให้แนวทางในการดำเนินงาน และ ข้อมูลต่างๆที่จะตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการสาขาธุรกิจการท่องเที่ยว
2. ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในองค์กรเกี่ยวกับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนซึ่งบุคลากรในหน่วยงานยังมีความรู้ในเรื่องนี้ไม่มากและต้องการการพัฒนา
3. ภาษาเพื่อธุรกิจท่องเที่ยวบางภาษาจะต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้และทำความเข้าใจ ระยะเวลาาน
4. การจัดอบรมบุคลากรด้านการท่องเที่ยวจะต้องดำเนินการนอกฤดูกาลท่องเที่ยว หาก ดำเนินการในฤดูกาลท่องเที่ยวจะมีผู้เข้ารับการอบรมน้อย

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการศึกษาพบว่าประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ เป็นประเทศที่มีศักยภาพ และ ระดับในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวกับประเทศไทยมากที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการและ หน่วยงานของรัฐจึงควรที่จะศึกษาถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของภาคการท่องเที่ยวในประเทศดังกล่าว เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจหรือใช้ในการวางกรอบนโยบาย ของภาครัฐเพื่อให้สามารถอยู่เหนือกว่าประเทศคู่แข่งดังกล่าว

2. อุปสรรค/ข้อจำกัดด้านภาษีเป็นอุปสรรค/ข้อจำกัดอันดับหนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างธุรกิจการ ท่องเที่ยวให้ความสำคัญ ดังนั้นหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการและกำหนดนโยบาย ด้านภาษีต่อธุรกิจท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญโดยมีการกำหนดระดับภาษีให้อยู่ในระดับที่ไม่มาก จนไปลดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจกับประเทศสมาชิกอาเซียนคู่แข่งได้ แต่ก็ไม่น้อยจน ขาดรายได้ที่จะมาพัฒนาภาคการท่องเที่ยวของไทยทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

3. โครงสร้างพื้นฐานเป็นอุปสรรค/ข้อจำกัดที่มีระดับอุปสรรค/ข้อจำกัดอยู่ในระดับมากที่สุดจาก ผลการศึกษา โดยในปัจจุบันโครงสร้างพื้นฐานบางด้าน เช่นด้านระบบการสื่อสารเช่น ระบบ 3G ระบบอินเทอร์เน็ต ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ และยิ่งล่าช้ากว่าประเทศเพื่อน บ้านเช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย ซึ่งหากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนไม่สามารถที่จะพัฒนาหรือ

ปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานให้ทัดเทียมกับประเทศคู่แข่งได้ ก็อาจจะทำให้ระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวลดลงได้

4. ผลการศึกษาการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในมุมมองของผู้ประกอบการจะพบว่าผู้ประกอบการจะมีการเตรียมความพร้อมด้านการตลาดเป็นอันดับหนึ่งในขณะที่การเตรียมความพร้อมด้านการตลาดของภาครัฐในมุมมองของเอกชนอยู่ในลำดับที่ 4 ซึ่งเป็นลำดับท้ายๆ นอกจากนี้เอกชนมีการเตรียมความพร้อมด้านการลงทุนและหาแหล่งเงินทุนมากเป็นอันดับสอง ในขณะที่รัฐบาลมีการเตรียมความพร้อมด้านเงินทุนในมุมมองของผู้ประกอบการอยู่ในลำดับท้ายสุด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเตรียมความพร้อมของภาครัฐและภาคเอกชนไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือรัฐไม่ได้เตรียมความพร้อมให้ตรงกับความต้องการของภาคธุรกิจ ซึ่งความไม่สอดคล้องกันนี้เมื่อเกิดการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนขึ้นจะทำให้ศักยภาพในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทยไม่พร้อมอย่างเต็มที่ ทำให้สัดส่วนของนักท่องเที่ยวในไทยลดลงได้

5. ผลการศึกษาการเตรียมความพร้อมการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากภาครัฐ พบว่าหน่วยงานราชการมีความเห็นว่ารัฐบาลมีการให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในแง่ของการดำเนินงานและนโยบายต่างๆ อยู่ในระดับมากและปานกลาง แต่เมื่อสอบถามถึงนโยบายการช่วยเหลือผู้ประกอบการของรัฐบาลกลับพบว่านโยบายที่หน่วยงานราชการให้ข้อมูลมานั้นยังขาดความชัดเจน และการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ในส่วนของหน่วยงานสรรพากรที่รับผิดชอบงานด้านภาษียังคงกล่าวว่าการปัจจุบันหน่วยงานยังไม่มียุทธศาสตร์ทางด้านการภาษีมาช่วยเหลือผู้ประกอบการ โดยให้เหตุผลว่าต้องรอนโยบายจากส่วนกลาง ซึ่งหากรัฐบาลยังไม่สามารถออกนโยบายที่เป็นรูปธรรมได้อย่างทันเวลาก่อนที่จะมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ก็จะทำให้ไม่เพียงแต่ด้านการท่องเที่ยวเท่านั้นที่จะได้รับผลกระทบทางลบแต่ยังรวมไปถึงด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอีกด้วย เช่น ด้านการค้า และภาคบริการอื่นๆ

5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. กลุ่มตัวอย่างธุรกิจการท่องเที่ยวที่ใช้มีเพียง 140 ตัวอย่าง และหน่วยงานราชการเพียง 5 หน่วยงาน ซึ่งอาจจะทำให้ผลการศึกษาไม่ครอบคลุมหรือชัดเจน ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นซึ่งอาจจะให้ผลการศึกษาที่ต่างออกไป
2. การศึกษาครั้งนี้อาจจะยังมีอุปสรรค/ข้อจำกัดด้านอื่นๆและการเตรียมความพร้อมด้านอื่นอีกหลายด้านซึ่งผู้ศึกษาไม่ได้นำมาใช้ในการศึกษา ดังนั้นการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มเติม

ข้อมูลเหล่านี้มากขึ้นเพื่อให้ผลการศึกษารอบคลุมประเด็นของการเตรียมความพร้อมของธุรกิจการ
ท่องเที่ยวมากที่สุด

3. การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นการเปิดเสรีในด้านการค้า การบริการ การลงทุน การ
เคลื่อนย้ายเงินทุน และด้านแรงงาน ภาคการท่องเที่ยวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของภาคบริการเท่านั้น จึง
ยังคงมีประเด็นทางการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเหลือให้ศึกษาอีกหลาย
ประเด็น การศึกษาครั้งต่อไปจึงควรที่จะทำการศึกษาประเด็นอื่นๆเพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมถึง
ผลกระทบด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน